

sk0047 4 800 mtik1051

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0030-sk0047-ig
budapest, 1983. április 23. /mti/

sk0030 kilences stúdió
sk0031 belgium - tüntetés
sk0032 olasz belpolitika
sk0031 a világűr militarizálása - genf
sk0032 portugália - választások előtt /1. rész/
sk0033 portugália - választások előtt /2. rész/
sk0034 portugália - választások előtt /3. rész/
sk0035 izlandi választások
sk0036 tengerjogi szovjet kormánynyilatkozat
sk0037 usa - szovjetunió
sk0038 javítás az mtik1035. sz. hirre
sk0039 divsz
sk0040 írótalálkozó
sk0041 sinai ünnepek
sk0042 libanon
sk0043 rövid hírek:
bejrút: amerikai halottak
uj-delhi: el nem kötelezettek - pfsz
athén: örmények
peking: tajvani pilóta
catania: etna - lassul a lávafolyam

sk0044 reagan - közel-kelet
sk0045 portugália
sk0046 tartalomjegyzék /1. rész/
sk0047 tartalomjegyzék /2. rész/
so/ha

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztették: németh gyula
heltai andrás

- v é g e -

20.00 230483 1343

Fi

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1983. április 24.

kül

v a s á r n a p

sk0001 4 230 mtik1001

választások japánban

pietsch lajos, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1983. április 24. /mti/- vasárnap a kora reggeli órákban japánban ismét megnyitottak a szavazóhelyiségek, s megkezdődött a helyhatósági választások második fordulójának. ezúttal csaknem 100 városi polgármestert, valamint városi, illetve kerületi közigazgatási szervek több ezer képviselőjét választják meg. emlékeztetés, hogy az első fordulóra két héttel korábban, április 10-én került sor, s azon a kormányzó liberális demokrata párt tartományi parlamenti képviselőinek számát növelte ugyan, de két fontos tartományi kormányzóit posztot elveszített.

megfigyelők ennek fényében kíváncsian várják, hogy az ldp miként szerepel a mostani választásokon. a valószínű tét ugyanaz, ami tizennégy nappal ezelőtt volt. amennyiben a kormánypárt számára kedveznek az eredmények, felbátorítva érezheti magát általános választások - idő előtti - kiírására. erre elsősorban az ldp legerősebb frakciója, a tanaka-csoport sarkallja nakaszono miniszterelnököt. azt reméli ugyanis, hogy a választások során az ldp - s ezen belül a frakció is - tovább növelheti képviselői mandátumainak számát. a nyári hónapokban minderre még van esély, utána viszont a tanaka kakuei volt miniszterelnök megvesztegetési ügyében várható, szigorú ítélethozatal alighanem csorbát ejt az ldp tekintélyén.

Fi

a mostani helyhatósági választásoknak így hát fontos jelentőségük van mind a nakaszone-kormány, illetve az ldp, mind pedig az ellenzéki pártok számára.

pl/hn pi

09.42 240483 1530

-. -

sk0002 4 230 mtik1002

közel-kelet

rabat, tunisz, 1983. április 24. /reuter/afp/ - szombat este marokkóból visszautazott tuniszba, a palesztinai felszabadítási szervezet központjába jasszer arafat, a pfsz vezetője.

ii. hasszán királlyal tartott egynapos megbeszéléseiről közleményt nem adtak ki, de feltételezhetően a palesztin szervezet és jordánia közötti tárgyalások szerepeltek a napirenden. arafat korábban a pfsz végrehajtó bizottságának ülésén elnökölt, ahol ezt a kérdést vitatták meg, s ii. hasszánról is úgy tudják, hogy közvetítő szerepre vállalkozott a palesztinok és jordánia között.

arafat vasárnap tuniszban a pfsz legnagyobb tagszervezete, az el-fatah központi bizottságának ülésén vesz részt. a wafa palesztin hírügynökség előrejelzése szerint itt ugyancsak a jordániával való kapcsolatokról lesz szó, s arafat beszámol európai körutjáról is.

kairó, 1983. április 24. /afp/ - mubarak egyiptomi elnök szombaton kijelentette, hogy kairó a pfsz-t tekinti a palesztin nép „egyedüli törvényes képviselőjének,„ a sinai-félsziget teljes izraeli kiűritésének első évfordulója alkalmából mondott beszédében mubarak ugyanakkor ismét a reagan-tervhez való csatlakozásra szólította fel a palesztinokat: „egyeztessék erőfeszítéseiket husszein jordániai királlyal annak érdekében, hogy az egyesült államok lépéseket teheszen a konfliktus megoldására,„ - mondta.

megfigyelők felhívják a figyelmet arra, hogy mubarak kijelentése a pfsz-ről eltér elődje, a néhai szadat elnök álláspontjától. szadat a camp-david-i megállapodások aláírása, vagyis 1978 után soha sem említette a pfsz-t.

tunisz, tel-aviv, 1983. április 24. /reuter/ - arab források határozottan elutasítják az amerikai elnök legutóbbi, a pfsz-t érintő kijelentését. reagan szerint a „közel-keleti békefolyamatban nincs szükség a pfsz-re, amely nem jogosult a palesztinok képviselésére,„

Fi

sedli klubi, az arab liga főtitkára szerint a nyilatkozat újabb csalódást okozott az arab világnak, amely „az egyesült államok kormányától várja a béke ügyének kímoldítását a holtpontonról,„ sedli klubi szerint egy, a megszállt arab területeken ensz-felügyelet mellett tartandó, bizonyító erejű választásokon az egész palesztin nép kiállna a pfsz mellett. a wafa hírügynökség igazgatója a kijelentésben reagan palesztin-ellenességének sokadik bizonyítékát látja, s rámutat, hogy „a palesztin mártírok ezrei megerősítik a pfsz jogainak törvényességét,„

tel-avivban - mint a rádió szombaton beszámolt róla - a vezető izraeli körök elégedetten nyugtázták reagan kijelentését.

ta sas pi

09.50 240483 2577

-. -

sk0003 4 230 mtik1003

keresztény békekonferencia

uppsala, 1983. április 24. /taszsz/ - záródokumentum jóváhagyásával ért véget szombat este uppsalában a keresztény békekonferencia. a dokumentum felszólítja a világ kormányait, hogy ne alkalmazzanak elsőként nukleáris fegyvert és tegyenek lépéseket a leszerelés felé. a keresztény békekonferencia állást foglal az atomfegyvermentes övezetek létesítése mellett. a most első ízben megtartott ilyen tanácskozáson, amelyet az észak-európai keresztény egyházak hívtak össze, 120 egyházi képviselő volt jelen 62 országból, köztük a szovjetunióból és más szocialista országokból.

mj pi

09.59 240483 0623

Fi

-. -

1983.04.24.

sk0004 4 230 mtik1004

közép-amerika - szolidaritás

havanna, 1983. április 24. /mti/ - az egyesült államokat elítélő határozatok elfogadásával ért véget szombaton managuában a közép-amerikai és a karibi térség helyzetével foglalkozó latin-amerikai szolidaritási konferencia. a háromnapos tanácskozáson mintegy 40 ország, illetve nemzetközi szervezet képviselőjében 150 küldött vett részt.

a managuai nyilatkozat címmel elfogadott záródokumentum hangsúlyozza: a jelenlegi amerikai kormány azzal, hogy közép-amerikát hivatalosan az egyesült államok „negyedik határának,, és nemzetbiztonsága szempontjából létfontosságú területnek nyilvánította, közép-amerikába való beavatkozását és a nicaragua ellen folytatott agresszióját akarja igazolni.

a szolidaritási konferencia résztvevői támogatásukról biztosították a közép-amerikai válság politikai rendezését szolgáló erőfeszítéseket, így kolumbia, mexiko, venezuela és panama ilyen jellegű kezdeményezéseit.

a managuai nyilatkozat ugyanakkor elismeri nicaragua teljes jogát arra, hogy „megfelelő módon felfegyverezze hadseregét az imperialista agresszióval szemben,,. a konferencia egy másik határozata pedig azt javasolja, hogy egy, az egész világot átfogó nicaraguai szolidaritási frontot hozzanak létre.

go/hn pi

10.05 240483 1280

-.-

sk0005 4 230 mtik1005

salvador - harcok

havanna, 1983. április 24. /mti/ - a salvadori hazafias erők napok óta ostrom alatt tartják salvador legnagyobb vízierőművét - jelentette a hazafiak venceremos nevű rádióadója. az adó szombaton, havannában fogott adása szerint a hazafiak két napja ellenőrzésük alatt tartanak két kisebb települést az erőmű közvetlen közelében. a cerron grande erőmű, amely a fővárostól mintegy 50 kilométerre található, biztosítja salvador teljes villamosenergia fogyasztásának felét.

Fi

1983.04.24.

szombaton első alkalommal tett hivatalos nyilatkozatot salvador új hadügyminisztere. vides casanova tábornok feltétlen engedelmességre és hűségre szólította fel a tisztikart, mivel -szavai szerint - a salvadori hadsereg történelmének legnehezebb pillanatait éli. a hadügyminiszter bejelentette, hogy néhány napon belül újabb nagyszabású támadást indít a hadsereg a gerillák legerősebb állása, a guazapa vulkán térsége ellen. a hadsereg már legalább tucatnyi, sikertelen hadműveletet indított eddig a hazafiak itteni állásainak felszámolására.

go/hn pi

10.07 240483 1067

-.-

sk0006 4 230 mtik1006

etióp kormányátalakítás

addisz abeba, 1983. április 24. /taszsz/ - átalakították az etióp ideiglenes katonai kormányt - jelentette addisz abebából vasárnap a taszsz hírügynökség.

a hivatalos közlemény szerint gosu volde, az etióp dolgozók pártjának megszervezésére alakult bizottság /copwe/ kb tagja, eddigi oktatási miniszter személyében új külügyminisztert neveztek ki. elődje, feleke gedle giorgisz, a copwe kb tagja tájékoztatási miniszter lett. az e tisztséget eddig betöltő girma jilma, a copwe kb tagja kulturális és sportminiszteri megbízatást kapott.

kopte bililin mandefrót, a copwe kb tagját oktatási miniszterré, gizau cehai dandártábornokot egészségügyminiszterré nevezték ki.

ta pi

10.21 240483 0729

Fi

-.-

kül

- 6 -

1983.04.24.

sk0007 4 230 mtik1007

chile - letartóztatások

santiago de chile, buenos aires, 1983. április 24. /ips,pl/ -- kilenc személyt tartóztattak le szombaton a chilei valdivia városban az ország belbiztonsági törvénye megsértésének vádjával. a „la tercera” című napilap közlése szerint a letartóztatottak a pinochet-rezsim ellen buzdító röplapokat készítettek és terjesztettek.

a szintén kormányellenes röplapok terjesztése miatt a múlt vasárnap letartóztatott három chilei diák perének tárgyalását a napokban kezdi meg a santiago-i bíróság. az általuk terjesztett röplapok május 1-ére kormányellenes tiltakozó akciókat helyeztek kilátásba. a vád ebben az esetben is az ország belbiztonsági törvényének megsértése.

különböző változatok keringenek arról a két személyről, akiket a hét elején a biztonsági erők letartóztatásukkor tetteleg bántalmaztak. a hivatalos változat szerint az említett személyek szembeszálltak a letartóztatásukkal megbízott rendőrökkel. a történetek miatt 43 ellenzéki személyiség nyilatkozatban követelte az igazság kiderítését. a hivatalos magyarázatot kétségbe vonó nyilatkozat aláírói között van pablo neruda chilei költő özvegye, matilda urrutia is.

at pi

10.39 240483 1188

--

sk0008 4 230 mtik1008

tajvan-kína

peking, 1983. április 24. /mti/ - a tiencsini belügyi szervek bejelentése szerint tajvannak dolgozó ügynököket tartóztattak le kínában. a „tiencsini állomás”, fedőnevű szervezet a tajvani titkosszolgálat megbízásából értesüléseket gyűjtött, s vezetőjét, csiang ping-kunt egy japán látogatás alkalmával szervezték be. a hét letartóztatott, miután bizonyítékokat tártak eléjük, bevallotta bűnösségét, -hangzott a bejelentés.

Fi

kül

- 7 -

1983.04.24.

a közlemény feltárta továbbá, hogy bár a hálózat központja tiencsinben volt, tevékenysége túlterjedt kína harmadik legnagyobb városán. tiencsinen kívül pekingben „diákmozgalmi csoportokat”, „sanghájban „nőmozgalmi csoportokat”, „kizárólag tiencsinben pedig „munkásmozgalmi csoportot és kommunikációs csoportot”, hoztak létre.

nc/ge pi

11.09 240483 0804

--

sk0009 4 230 mtik1009

nicaraguai tiltakozás

managua, 1983. április 24. /pl/ - a nicaraguai külügyminisztérium szombaton két jegyzékben tiltakozott a hondurasi kormánynál az utóbbi napokban nicaraguát ért provokációk miatt.

az egyik jegyzék szerint egy hondurasi őrhajó április 19-én a gracias a dios-foktól tíz mérföldre délre megtámadott egy nicaraguai őrhajót. aznap másik négy hondurasi őrhajó is behatolt a nicaraguai felségvizekre.

a másik jegyzék három támadásról számol be, amelyek honduras szárazföldi területéről indultak ki. csütörtökön és pénteken ellenforradalmi erők jalapa várostól 14 kilométerre északkeletre aknavetőből hatvan gránátot lőttek poza redonda település környékére, s hasonló belövések érték a határ tulsó oldaláról a zelaya megyében fekvő waspan falut.

a jegyzékek elítélik a hondurasi fegyveres erők kötelékébe tartozó hajók megjelenését és támadásaikat - amelyekre egyre gyakrabban kerül sor a fonseca-öbölben és nicaragua karib-tengeri vizein -, illetve a hondurasi területről kiinduló egyéb provokatív akciókat.

ta pi

12.04 240483 1068

Fi

--

kül

- 8 -

1983.04.24.

sk0010 4 230 mtik1010

rövid hírek

eurovizio - dalfesztivál

münchen, 1983. április 24. /ap,dpa,afp,reuter/ -- „ha az élet ajándék volna,, című dalával luxemburgi énekesnő, corinne hermes nyerte az eurovizio huszonnyolcadik, idén münchenben megrendezett dalfesztiválját. a müncheni olimpiai falu egyik előkelő termében szombat éjjel befejeződött fesztiválon husz ország énekesei léptek fel. a szervezők szerint a műsort mintegy 500 millióan televízión s további 200 millióan rádión kísérték figyelemmel.

ndk - baleset

lipcse, 1983. április 24. /adn/ -- súlyos közlekedési baleset történt szombat délután a német demokratikus köztársaságban. a lipcse-bitterfeld közötti vasuti szakaszon egy villanymozdony autóbusszal ütközött egy nyitott vasuti átjáróban. a balesetnek hat halálos áldozata van; nyolc személyt súlyos sérülésekkel kórházba szállítottak.

ausztrália - villámcsapás

melbourne, 1983. április 24. /taszsz, reuter/ -- az ausztráliai hamilton városban villámcsapás okozott tragédiát egy szombati jégkorongmérkőzésen. a villámcsapás miatt huszonkét embert kellett kórházba szállítani, közülük az egyik sportoló vasárnap hajnalban sérülésébe belehalt.

kanada - békekemenetek

vancouver, 1983. április 24. /ap,upi,afp/ -- szombaton mintegy 60 ezer ember tüntetett vancouverben az amerikai manőverező robotrepülőgépek kanadai kipróbálása ellen. a tüntetést kísérő kisebb összecsapások következtében két rendőr megsebesült, hat személyt letartóztattak. hasonló tüntetések voltak torontóban és más kanadai városokban.

at pi

12.32 240483 1564

Fi

--

kül

- 9 -

1983.04.24.

sk0011 4 230 mtik1011

repülő szék

new york, 1983. április 24. /dpa/ -- közlekedési bírságot köteles fizetni az az amerikai teherautó sofőr, aki tavaly júliusban egy kerti székre kötött 42 darab meteorológiai léggömb segítségével emelkedett a magasba. a vállalkozó kedvű fiatalember az amerikai légiközlekedési hatóságok 1500 dollár pénzbírsággal sújtották.

a 33 éves larry walters eredetileg a kaliforniai long beach-ből a 480 kilométerre fekvő mojave sivatagba szeretett volna eljutni. a széljárás azonban kedvezőtlen volt s a széken ülő fiatalember kétórás repülés után alig néhány kilométerrel kiindulási helyétől, egy villanyvezetéken landolt, rövidzárlatot okozva ezzel a környéken.

walters ötezer méteres magasságba szállt fel. az ott uralkodó hideg légáramlatok azonban menekülésre kényszerítették: pisztolyával szétlőtt néhány léggömböt s így lassan visszaereszkedett a földre.

az amerikai légiközlekedési hatóságok vádja szerint a fiatalember a repülő székre nem kért forgalmi engedélyt, veszélyeztette a légiközlekedés biztonságát, valamint repülése során nem állt rádiókapcsolatban long beach repülőterének forgalomirányító központjával.

at pi

12.56 240483 1173

--

sk0012 4 230 mtik1012

izlandi választások - végeredmény

reykjavik, 1983. április 24. /afp/ -- befejeződtek az izlandi parlamenti választások. az induló hat párt összesen hatvan képviselőt küld a parlamentbe. az eredmények: /zárójelben az 1979-es választásokhoz viszonyított változás/.

- a konzervatív függetlenségi párt: a szavazatok 39 / 3,6/ százaléka, 23 / 1/ mandátum.

- a centrista haladó párt: a szavazatok 18,8 /- 6,2/ százaléka, 14 /- 3/ mandátum.

Fi

- népi szövetség: a szavazatok 17,4 /- 2,3/ százaléka, 10 /- 1/ mandátum.

- a szociáldemokrata néppárt: a szavazatok 11,9 /- 5,5/ százaléka, 6 /- 4/ mandátum.

- a néppártból kivált csoport: a szavazatok 7,3 százaléka, 4 mandátum /korábban nem indult/.

- feministák: a szavazatok 5,5 százaléka, 3 mandátum /korábban nem indult/.

at pi

14.01 240483 0826

--

sk0013 4 230 mtik1014

1./ szigorú embargo április 25-én 0 óráig! andropov-spiegel /teljes

moszkva, 1983. április 24. /taszsz/ - a der spiegel című nyugatnémet hetilap azzal a kéréssel fordult jurij andropovhoz, az szkp kb főtitkárához, hogy válaszoljon a hetilap kérdéseire és fogadja beszélgetésen a hetilap kiadóját, rudolf augsteint. mint jelentettük, a beszélgetésre április 19-én került sor.

az alábbiakban közöljük jurij andropov válaszait és rudolf augsteinnel folytatott beszélgetését.

kérdés: az európai közepes hatótávolságú fegyverekről folytatott genfi tárgyalásokon szemmel láthatólag semmi haladás sincs. a „nulla-megoldást”, tartalmazó amerikai javaslat, s a legutóbbi „közbülső változat”, összeegyeztethetetlen azzal a szovjet javaslattal, amely a nyugat-európai közepes hatótávolságú rakéták számára akarja korlátozni a szovjetunió saját rakétáinak számát. az ön véleménye szerint mi az eltérések lényege, s lehetségesnek tartja-e a kompromisszumot?

válasz: megértjük a nyugtalanságot amiatt, hogy az európai közepes hatótávolságú nukleáris fegyverek korlátozásának a genfi tárgyalásokon megvitatott kérdései nem találnak megoldásra. ezek a tárgyalások, nyíltan szólva, zsákutcába jutottak.

Fi

miért kezdődtek ezek a tárgyalások? a tárgyalásokat a szovjet fél azért javasolta, és azzal az eltökélt szándékkal kezdte meg, hogy elérje a szovjetunió és a nato-országok e térségben levő közepes hatótávolságú nukleáris fegyvereinek korlátozását, a nukleáris szembenállás szintjének radikális, kölcsönös csökkentését. az egyesült államok célja a genfi tárgyalásokon, mint kiderült, az, hogy mindáron új, nagyhatóerejű nukleáris fegyverzetet egészítse ki a nato már meglévő bőséges nukleáris fegyvertárát, csökkenteni viszont csak a szovjet rakétákat akarja. /folyt./

ki/ge pi

16.27 240483 1807

--

sk0014 4 230 mtik1015

embargo április 25-én 0 óráig!

andropov-spiegel /teljes 2./

mint látják, genfben két egymással ellentétes, úgy mondanám, két elvileg különböző megközelítési mód áll szemben egymással. mi már genf előtt is találkoztunk az amerikaiak ilyen irányvonalával. az egyesült államok, mint ismeretes, kisiklatta a salt -ii. szerződést, kivonult számos olyan tárgyalásról, amely lendületbe jött vagy már közel állt a sikeres befejezéshez. csupán emlékeztetőül: az egyesült államok félbeszakította és mindeztideig nem hajlandó felújítani az atomfegyverkeresetek teljes és általános eltiltásáról, a műhold-elhárító rendszerekről, a hagyományos fegyverzet szállításának és eladásának korlátozásáról, az indiai-óceánon folyó katonai tevékenység korlátozásáról megindított tárgyalásokat. hozzáteszem mindehhez, hogy az egyesült államok mindeztideig nem ratifikálta a szovjetunióval a földalatti atomfegyverkeresetek korlátozásáról és a békés célu nukleáris robbantásokról létrejött szerződéseket. mindez önmagáért beszél. s az egyesült államok jelenlegi kormányzata a genfi tárgyalásokra is igencsak vonakodva jött el.

a mi számunkra a szerződő felek közötti megállapodás azt jelenti, hogy kölcsönös megelégedésre rendeztük a kérdéseket. az amerikai kormányzat viszont úgy viselkedik, mintha nem léteznék a nemzetközi kapcsolatok, az egyezmények és a szerződések sok évszázados története. az a tény, hogy washington némileg változtatott azon a szovjetunió számára eleve elfogadhatatlan javaslatán, amelyet félrevezetően „nulla-megoldásnak”, nevez, nem változtat a lényegen: az amerikai kormányzat továbbra is megmarad

Fi

1983.04.24.

korábbi egyoldalú álláspontja mellett, a legcsekélyebb szándékot sem mutatja arra, hogy számításba vegye a másik fél jogos érdekeit, hogy becsületes, kölcsönösen elfogadható megállapodást érjen el. az egyesült államok javaslatait előterjesztve minden alkalommal arra törekszik, - s ez számára a legfontosabb - hogy kárt okozzon a szovjetunió biztonsága érdekeinek, saját javára változtassa meg a kialakult erőegyensúlyt.

ez az alapvető oka annak, hogy a genfi tárgyalások nem sikereseek. szabatos és igazságos javaslatainkra a reagan-kormányzat hol a „nulla-megoldással”, áll elő, hol a „közbülső nullamegoldással”, mind az egyik, mind a másik irreális, és semmiképpen sem segíti elő e megállapodások sikerét. miért van ez így? azért, mert bennünket le akarnak fegyverezni, a nato-t pedig még jobban fel akarják fegyverezni. ebbe mi nem megyünk bele.
/folyt./

ki/ge pi

16.45 240483 2507

--

sk0015 4 230 mtik1016

embargo április 25-én 0 óráig!

andropov-spiegel /teljes 3./

ujabban az egyesült államokban és más nato-államokban olyan véleményeket hallani, hogy a szovjetunió „nem hajlandó engedelményekre”, de tulajdonképpen miben kellene engednünk? azt követelik tőlünk, hogy megállapodást csak a rakétákról kössünk - a meglevő szovjet közepes hatótávolságú rakétákról és azokról az amerikai rakétákról, amelyek európai telepítését tervezik. a közepes hatótávolságú nukleáris eszközök egyéb összetevőiről az amerikaiak egyszerűen nem akarnak megegyezni.

kijelentik: erről pedig nem óhajtunk tárgyalni, és pontum.

azt akarják tőlünk, hogy úgy tegyünk, mintha nem vennénk észre a tengeri és a földi telepítésű angol és francia rakéták több mint 400 robbanótöltetét, amelyek a szovjetunióra és a többi szocialista országra irányulnak. az amerikaiak és nyomukban a nato többi országának képviselői az angol és francia rakétákat a „fékmentés”, erejének nevezik. megengedem, hogy ez így van, de akkor felmerül az a kérdés, hogy ha elismerik anglia és franciaország jogát a fékmentésre, miért tagadják meg tőlünk azt a

Fi

1983.04.24.

jogot, hogy nekünk is meglegyen a megfelelő fékmentő erőnk - pontosan olyan mértékben, mint a franciáknak és az angoloknak?

arra is hivatkoznak, hogy franciaország és anglia nukleáris fegyverzetét állítólag azért nem kell számításba venni, mert azoknak bizonyos „független státusuk”, van. de vajon ezek az országok megszűntek az észak-atlanti szövetség tagja lenni? s vajon eltávolítják-e, hogy nukleáris eszközeik a szovjetunió ellen irányulnak? s vajon nem jellemző tünet-e, hogy a francia kormány nemcsak nem határolta el magát az amerikai nukleáris rakéták nyugat-európai telepítésétől, hanem lelkesen támogatja ezeket a terveket? ugyan miféle „független státusról”, van itt szó! az egyik alkalommal a közismert nato-határozatot úgy állítják be, mint olyan mandátumot, amelyet a szövetség valamennyi tagja adott az egyesült államoknak, a másik alkalommal viszont, amikor számításba kezdik venni a nato fegyverzetét, az derül ki, hogy az angol és a francia rakéták itt nem számítanak, azok - mint látják - „függetlenek”, ebben semmiféle logika nincs.

próbálják meg a szovjetunió szempontjából, a szovjetunió jogos érdekeiből kiindulva felmérni ezt a helyzetet: milyen alapon, milyen jogon akarják azt, hogy fegyvertelenek maradjunk ezekkel az országunkra célzott angol és francia rakétákkal szemben?

világos, hogy ebbe nem egyezhetünk bele és sohasem fogunk beleegyezni. a szovjet népnek ugyanolyan joga van a biztonságra, mint amerika, anglia, franciaország és más országok népének. /folyt./

ki/ge pi

17.04 240483 2667

--

sk0016 4 230 mtik1017

embargo április 25-én 0 óráig!

andropov-spiegel /teljes 4./

arra is felszólítanak bennünket: hunyjunk szemet afelett, hogy az amerikaiak, amennyiben elfogadjuk javaslataikat, az európai térségben érintetlenül őrizhessék meg a repülőtereken és a repülőgép-anyahajókon meglevő légierejüket, vagyis a nukleáris fegyverek célbajuttatását szolgáló olyan előretolt eszközeiket, amelyek el tudják érni a szovjetunió területeit. ez pedig nem többet, nem kevesebbet jelent, mint többszáz hordozóeszközt, több ezer nukleáris töltetet.

Fi

a tárgyalások folytatása általánosan elfogadott normáinak megsértése, a kölcsönösen elfogadható megállapodások elérésével való szembehelyezkedés nyilvánul meg abban is, hogy az amerikai kormányzat nemcsak nyugaton, Európában akar egyoldalú módon leszerelni bennünket, hanem keleten, Ázsiában is. Washington azt szeretné, ha ránk kényszeríthetné saját feltételeit: azt, hogy közepes hatótávolságú rakétáinkat ne helyezhessük el a Szovjetunió ázsiai részén. Ez már természetesen messze túllépi a genfi tárgyalások kereteit. Arról pedig, hogy Ázsiában, a csendes- és az indiai-óceánon, a távol-keleten nagyszámú nukleáris eszközt összpontosítottak ellenünk, az amerikaiak hallgatnak. Egyébként az amerikai és az angol sajtóban időnként fel-feltűnedeznek olyan jelentések, hogy az Egyesült Államok Alaszkába is telepíteni akarja közepes hatótávolságú rakétáit. Ha ez bekövetkeznék, természetesen a mi részünkről nem hagynánk figyelmen kívül. Azért említem ezt most meg, hogy igazoljam következtetésünket: az amerikai fél azt követeli a Szovjetuniótól, amit maga szemmel láthatóan nem óhajt figyelembe venni.

felvetődik tehát a kérdés, kinek van több oka arra, hogy aggódják saját biztonságáért?

a kérdés ilyen felvetése annál inkább jogos, mert, mint ismeretes, a Szovjetunió kötelezettséget vállalt arra, hogy nem alkalmaz elsőként nukleáris fegyvereket, viszont a NATO nukleáris hatalmai mindeztől kategorikusan elutasítják, hogy ilyen kötelezettséget vállaljanak. /folyt./

ki/ge pi

17.29 240483 2047

--

sk0017 4 230 mtik1018

andropov-spiegel /teljes 5./

kérdés:

a nyugat és a kelet azt veti egymás szemébe, hogy a másik fél katonai fölény megszerzésére törekszik. az amerikaiak éppenséggel azt hangoztatják, hogy a genfi tárgyalásokon résztvevő szovjet képviselők örökké akarják tenni Európában a Szovjetunió fölényét a közepes hatótávolságú rakéták terén. milyenek kellene lennie a hozzávetőleges egyensulynak?

Fi

válasz:

ismerjük ezeket az állításokat. különösen buzgóak e téren az amerikai katonai és politikai személyiségek, de ami azt illeti, nem maradnak messze mögöttük egyes más nyugati politikusok sem. ezekben az állításokban szemernyi igazság sincs. a tények alapján kell megítélni a helyzetet. a Szovjetunió abból a célból, hogy kímöldítsa a genfi tárgyalásokat a holtpontonról, csupán a legutóbbi időben sok olyan új javaslatot terjesztett az amerikai fél és a NATO többi országa elé, amelynek konstruktív jellege nyilvánvaló.

ellegendő, ha emlékeztetünk azokra a javaslatainkra, amelyeket a genfi tárgyalásokon terjesztettünk elő az európai közepes hatótávolságú nukleáris eszközök korlátozásáról. ma Európában mindegyik félnek körülbelül ezer közepes hatótávolságú, nukleáris fegyvereket hordozó eszköze van. ezekhez járul több ezer harcászati rendeltetésű nukleáris töltet. ha elfogadnák legmesszebbmenő javaslatunkat, amelyről mellékesen szólva nyugaton inkább szégyenkezve hallgatnak, akkor az európai földrészen egyáltalán nem maradna egyetlen olyan fajta nukleáris fegyver sem, amely európai célok megsemmisítésére szolgál, legyen az közepes hatótávolságú vagy harcászati fegyver. vajon Európa, az európai biztonság nyer-e vagy veszít azzal, ha ez a javaslat megvalósul? a válasz világos és egyértelmű.

ez a másik javaslatunkra is érvényes. ha e javaslatunk valósulna meg, akkor gyökeres mértékű csökkentés következne be: a felek közepes hatótávolságú fegyvereinek száma egyharmadára csökkenne. másszóval, megtennék annak az utnak a kétharmadát, amely elvezet Európa teljes megszabadításához az ilyen fegyvertől. /folyt./

ki/ge pi

17.39 240483 2073

Fi

--

1983.04.24.

sk0018 4 230 mtik1019

embargo április 25-én 0 óráig!

andropov-spiegel /teljes 6./

végül, ha a nyugat elfogadná az általunk a múlt év decemberében előterjesztett változatot, akkor a szovjetunióknak és a nato országainak egyaránt 162 rakétája maradna, vagyis pontosan annyi, amennyi most a nato oldalán angliának és franciaországnak van. mindkét félnek megmaradna továbbá 138 közepes hatósugaru repülőgépe. szeretném leszögezni, hogy ezek a számok nem jelentenek abszolútumot. ezeket a kölcsönösség alapján tovább lehetne csökkenteni, ha a nato hajlandó erre.

a szovjetunió e javaslatai továbbra is érvényben vannak. teljes mértékben biztosítják a valódi egyenlőséget és az erők tényleges egyensúlyát.

hol van ezekben a katonai fölény megszerzésére irányuló szovjet törekvés?

a jelenlegi helyzet bonyolultsága és veszélye abban van, hogy a nyugat által kikényszerített fegyverkezési verseny maga mögött hagyja a tárgyalásokat. ahhoz, hogy elkerüljük ezt, hogy kedvező feltételeket teremtsünk a tárgyalások folytatásához, a józan ész a felek nukleáris fegyvertárának befagyasztását diktálja. ez volna a legésszerűbb megoldás mindaddig, amíg nem találunk mást. javasoltuk, hogy fagyasszuk be a közepes hatósugaru eszközöket éppugy mint a hadászati rendeltetésű fegyverzetet. véleményünk szerint ez csak első lépés lenne. azt vetik fel velünk szemben, hogy minek a befagyasztás, amikor csökkentésről kellene beszélni? ez ugyan szépen hangzik, de a baj ott van, hogy ugyanakkor, amikor ilyen kijelentéseket tesznek, tovább növelik a fegyverzetet. így azután nincs sem befagyasztás, sem csökkentés.

nem kevésbé szembevetendő az az ellentét sem, amely a fegyverzet korlátozása és csökkentése egyéb problémáinak megközelítésében nyilvánul meg a szovjetunió és az egyesült államok álláspontjának egybevetésénél.

szóltam már arról, hogy köteleztük magunkat: nem alkalmazunk elsőként nukleáris fegyvereket. ha az egyesült államok és a nato többi, nukleáris fegyverek birtokában levő tagja hasonló nyilatkozatot tenné, akkor az egész világon megkönnyebbülten lélegezhetnének fel az emberek. és valóban, miért ne lehetne ezt megtenni? kezdeményezésünk azonban a hallgatás falába ütközik.

Fi

1983.04.24.

és még egy példa: vajon mi igazolja, hogy a nyugat mindezzel nem válaszolt a szovjetunióknak más szocialista országokkal együtt megtett becsületes, a legjobb szándékok által vezérelt javaslatára arról, hogy a varsói szerződés és a nato országai kössenek szerződést: nem alkalmaznak katonai erőt és békés kapcsolatokat tartanak fenn. erre nehéz magyarázatot találni. /folyt./

18.12 240483 2579

-.-

sk0019 4 230 mtik1020

embargo április 25-én 0 óráig!

andropov-spiegel /teljes 7./

vagy nézzük meg, milyen magatartást tanusít a két fél a hadászati fegyverzeetről folytatott tárgyalásokon. hasonlítsuk össze a két álláspontot. mi azt javasoljuk, hogy lényeges mértékben, több mint negyedével csökkentjük kivétel nélkül mindenfajta hadászati hordozóeszköz számát. egyenlő mértékre csökkenne a rájuk szerelt nukleáris töltetek száma is. mit akar viszont elérni az egyesült államok? csak beszél a csökkentésről. a valóságban viszont saját hadászati fegyverzete jelentős méretű, egyenesen „radikális”, megnövelése irányában halad. csupán a nagy hatótávolságú robotrepülőgépekből további több mint 12 ezret terveznek rendszerbe állítani. hivatkozom a legfrissebb washingtoni hírekre is: az elnöki asztalra egy újabb tervet tettek le arról, hogy a legközelebbi években további jelentős mennyiségű, új típusú interkontinentális ballisztikus rakétát rendszeresítsenek.

ez féktelen fegyverkezési hajsza. másként ezt nem nevezhetjük.

nem titok az sem, hogy az egyesült államok olyan borzalmas tömegpusztító fegyvert halmoz fel, tervez felhasználni, mint a vegyi fegyver. ezt a fegyvert már Európába szállítják, az egyesült államokban pedig intenzív ütemben dolgozzák ki új, még gyilkosabb fajtáit. mi azt javasoljuk, hogy tiltsák el a vegyi fegyverzet kidolgozását, gyártását és felhalmozását, egyáltalán semmisítsük meg az ilyen fegyvert. úgy tűnnek, hogy itt nincs és nem is lehet kérdés. de az egyesült államokban és nyugat-Európában vannak olyan személyiségek, akik az ilyen fegyver „hasznosságát”, magasztalják.

néhány szót szólnom kell a fegyverzetcsökkentés ellenőrzésének problémájáról is. azt mondják, hogy a szovjetunió állítólag ellenzi az ellenőrzést, s ezért, ugymond, nehéz vele megállapodásra jutni. a német kifejezés szerint ez az állítás „öreg kalap,, vagyis

Fi

1983.04.24.

elkoptatott szólam. nekünk nem kevésbé, hanem inkább másoknál jobban szükségünk van az ellenőrzésre. mi a gyakorlat szempontjából, nem pedig általános kinyilatkoztatás formájában foglalkozunk az ellenőrzéssel. ez a megközelítési módunk testesült meg a hadászati fegyverzet korlátozásáról létrejött megállapodásban. az ellenőrzés kérdése terén politikánk messzemenő, egészen addig megy, hogy amikor eljutunk az általános és teljes leszereléshez, valósuljon meg az általános és teljes ellenőrzés. ellenezzük, hogy az ellenőrzés problémáját valamiféle botránykővé változtassák a tárgyalásokon.

ez a valóságos helyzet. csupán néhány tényt soroltam fel. ezt a felsorolást lehetne folytatni, de már az elmondottakból is kitűnik, hogy milyen álláspontra helyezkedik a leszerelés kérdésében a szovjetunió. és milyenre az egyesült államok. /folyt./

ki/ge pi

18.29 240483 2742

--

sk0020 4 230 mtik1021

embargo április 25-én 0 óráig !

andropov-spiegel /teljes 8./

most már ítéljük meg önmaguk, hogy ki törekszik katonai fölényre, ki pedig az egyenlőségre, a katonai szembenállás szintjének csökkentésére.

kérdés:

reagan elnök az 1987-ig terjedő időszakban a fegyverkezési költségeket gigantikus összegre, 1 600 milliárd dollárra kívánja növelni. azt tervezi, hogy létrehozzák az mx-típusú interkontinentális rakétákat, a pershing-2 típusú rakétákat, a manőverező robotrepülőgépeket, és olyan rakétaelhárító rendszert telepítenek a világűrbe, amely sérthetné az egyesült államokat. önök mit szándékoznak szembeállítani ezzel?

válasz:

az utóbbi időben divattá vált a reagan-kormányzat tagjainál, hogy sértődöttséget mutatnak, amikor leleplezik militarizmusukat, agresszív törekvéseiket. lehet, hogy egyes politikailag járatlan emberekre az ilyen magatartás megfelelő benyomást gyakorol. szemmel láthatólag pontosan ez vele a cél. de az ilyen esetekben legjobb, ha

Fi

1983.04.24.

a tényeknél maradunk. a tények pedig arról tanuskodnak, hogy az egyesült államok a példa nélkül álló fegyverkezési hajszájára lépett minden irányban, s a végletekig kiélezi a nemzetközi feszültséget.

konkrétan ide sorolom azt, hogy washingtonban bejelentették, nagyarányú és nagy hatékonyságú rakétavédelem terveit dolgozzák ki. ennek az ötletnek kalandor volta, veszélyessége abban van, hogy a büntetlenségre számítanak, feltételezik: úgy hajthatnak végre első nukleáris csapást, hogy kivonhatják magukat a válaszcsoport alól. ettől már nincs messze az a kísértés, hogy megnyomják az indítógombot. ez a legveszélyesebb az új amerikai katonai koncepciókban, ami csak közelebb hozhatja a világot a nukleáris pusztuláshoz. a valódi helyzet az, hogy védelemről beszélnek ugyan, de a valóságban aláaknázzák a hadászati fegyverek korlátozásának egész folyamatát.

hogy ez így van, arról a világ tekintélyes tudósai szólnak. javasoljuk az egyesült államok kormányának, hogy találkozzanak a szovjet és az amerikai tudósok, a kérdés szakértői, és vitassák meg, milyen lehetséges következményei lennének az ilyen nagyszabású rakétaelhárító rendszer létrehozásának. mondja el erről a tudomány a maga nyomós érveit. /folyt./

ki/ge pi

18.39 240483 2251

--

sk0021 4 230 mtik1022

andropov-spiegel /teljes 9./

mind nyilvánvalóbb, hogy az űrhadviselés eszközeinek kidolgozása szerves része az amerikai katonai előkészületeknek. fegyverekkel akarnak az űrbe hatolni, s onnan akarják fenyegetni az emberiséget. ezt nem szabad megengedni. a világűrnek békésnek kell maradnia. nemzetközi szerződés megkötését javasoltuk arról, hogy semmiféle fegyvert se telepítsenek a világűrbe. meggyőződésünk, hogy még tovább kell menni: meg kell állapodni arról, hogy általában eltiltsuk az erő alkalmazását mind a világűrben, mind pedig a világűrben a föld ellen.

álláspontunk lényege az, hogy ne kezdjünk fegyverkezési hajszát ott, ahol eddig nem volt, és tiltsuk meg ott, ahol most van. ez vezet bennünket a tárgyalásokon.

Fi

a szovjetunió a továbbiakban is következetesen fogja keresni a közös nyelvet az amerikai féllel, arra fog törekedni, hogy megtalálja azt, korábban megtett javaslataink érvényben maradnak, ha az amerikai kormányzat olyan javaslatot terjeszt elő az egyik, vagy a másik kérdésről, amely arra irányul, hogy az egyenlő biztonság szellemében oldjuk meg azt, feltétlenül pozitív módon fogjuk megvizsgálni a javaslatot.

kérdés:

helmut kohl szövetségi kancellár rövidesen el akar látogatni moszkvába, hogyan értékeli a szovjetunió és a német szövetségi köztársaság viszonyának távlatait, és lát-e lehetőséget az együttműködésre, ha kohl kormánya megvalósítja a nato ugynevezett pótfelfegyverzését?

válasz:

a szovjetunió és a szövetségi köztársaság békés gyakorlati együttműködése európa és az egész nemzetközi élet stabilitásának lényeges tényezője. úgy gondolom, hogy ennek megőrzése egyaránt érdeke az nszk-nak és a szovjetuniónak. ehhez megvan az alap, a jó alap. ez az alap a moszkvai szerződés és az a nagyszámu megállapodás, amely országaink között a 70-es években jött létre, s a legkülönbözőbb területeken megvalósított gyakorlati együttműködés közösen összegyűjtött tapasztalata.

a szovjetunióban várják helmut kohl kancellár látogatását, amelyről létrejött az elvi megállapodás. reméljük, hogy a látogatás során meg tudjuk szilárdítani mindazt a pozitívot, amely megvan országunk kapcsolataiban, és kijelölhetjük a jövő távlatait.

kapcsolatunk távlatait értékelve azonban magától értetődően nem tudjuk elvonatkoztatni azokat az új amerikai nukleáris rakéták nszk-ba történő telepítésének terveitől. (folyt.)

ki/ge pi

18.55 240483 2405

Fi

--

sk0022 4 230 mtik1023

ausztriai választások - 1.

bécs, 1983. április 24. /mti/ - parlamenti választások kezdődtek vasárnap ausztriában. az 5 millió 316.527 választójogosult reggel hét órától élhet állampolgári jogával, szavazhat a választásokon induló nyolc párt valamelyikére. a 183 parlamenti mandátum újraelosztásában három nagyobb párt versenget biztos eséllyel, - az osztrák szocialista párt /spö/, az osztrák néppárt /övp/, valamint az osztrák szabadság párt /fpö/. az 1979-es - legutóbbi - hasonló erőpróbán e három párt között oszlottak meg a képviselői helyek - 95 -77- 11 arányban. a jelenlegi választásokon résztvevő további öt kisebb párt és politikai csoportosulás közül egyedül a környezetvédő programmal induló „ausztriai egyesült zöldek”, /vgö/ pártjának jóslottak az előrejelzések még csekély esélyt a törvényhozásba való bekerülésre.

a parlamenti választásokkal egyidejűleg bécsben helyhatósági választásokat is tartanak. a fővárosban eddig ugyancsak a leopold gratz vezette szocialista párt rendelkezett abszolút többséggel.

országszerte 17, bécsben 18 órakor zárnak a választási helységeket. az eddigi részvétel mind vidéken, mind pedig a fővárosban erős volt, bécsben a déli órákban már leszavazott a jogosultaknak több, mint a fele. zavargásokról, kihágásokról ezidáig nem érkezett hír. az első részeredményekre a kora esti órákban lehet számítani.

sz/hn pi

18.57 240483 1390

--

sk0023 4 230 mtik1024

portugál választások

lisszabon, 1983. április 25. /reuter/ - a hétfői portugál választásokon eldőlt, létrejöhet-e életképes kormány nyugat-európa legszegényebb országában. antonio ramalho eanes államfő azt követően írta ki az idő előtti választásokat, hogy decemberben lemondott francisco pinto balsemao kormányfő és felbomlott az országot vezető jobboldali koalíció.

Fi

megfigyelők nem sok esélyt adnak, hogy a mostani választáson valamely párt egymaga megszerezze a hatalmat, ugyanakkor a jobb-és a baloldalon egyaránt túl sokan ellenzik a koalíció létrejöttét. a mario soares vezette szocialista párt visszatérhet a hatalomba, de mint várják - nem arat elsőprő győzelmet, sokkal kevesebb voksot szerez, mint amennyi a kizárólagos kormányzáshoz szükséges 43 százalék. a szocialista párt főtitkára többször kifejtette, hogy kisebbségi kormányt nem alakít, tehát esetleges kormányalakításnál támaszkodnia kellene a jobboldali szociáldemokrata pártra. a megbukott jobboldali koalíció legerősebb pártjának vezetője, carlos mota pinto a választás előtti nagygyűlésen ugyan kijelentette, hogy portugália a gazdasági válságból nem juthat ki politikai stabilitás nélkül, a párt mélyen megosztott a szocialista párttal alakítandó szövetség kérdésében. kizárt a „nagykoalíció”, létrejötté, vagyis, hogy a jobboldal két legerősebb pártja, a szociáldemokrata és a kereszténydemokrata párt szövetségre lépjen a szocialistákkal, mert mint az mti kiküldött tudósítója írja, ezt az elmúlt években jobbra-tolódott szocialista párt nem engedheti meg magának.

tényleges politikai változásra, nem kormányváltásra van szüksége portugáliának - jelentette ki alvaro cunhal, a portugál kommunista párt főtitkára a párt választási kampányát záró tömeggyűlésen. az igazi megoldást a baloldalt tömörítő egyesült népi szövetség /apu/ kínálja - mondotta cunhal. valóságos politikai alternatíva hiányában - vélik megfigyelők - az ország parlamentje a hétfői választásokat követően is döntésképtelen maradhat, hosszú és politikai bizonytalansággal jellemezhető pártközi tárgyalások időszaka következik a kormány létrejöttéig.

ma pi

19.10 240483 2139

-.-

sk0024 4 230 mtik1025

török pártok

ankara, 1983. április 24. /afp/reuter/upi/ - a török nemzetbiztonsági tanács vasárnap jóváhagyta a politikai pártokról szóló törvényt, egy rendeletében pedig enyhített a politikai vitákat és nyilatkozatokat tiltó törvényen. a pártokról szóló törvény értelmében május 16-tól bizonyos megszorítások mellett lehetővé válik a politikai pártok létrehozása.

fi

a korlátozó intézkedések egyebek között tíz esztendőre megtiltják a volt pártok vezetőinek a politikai tevékenységet. így az 1980-ban megszüntetett pártok főtitkárai, országos és tartományi vezetői továbbra sem alapíthatnak politikai pártokat és nem indulhatnak a legközelebbi parlamenti választásokon sem. nem hozhatók létre olyan pártok sem, amelynek az 1980-as katonai hatalomátvétel előtt sem működhetek.

a törvény előírja azt is, hogy a közhivatalnokok, a bírói szervek tagjai, az egyetemi tanárok és hallgatók, valamint a fegyveres erők tagjai nem léphetnek be a pártokba. a pártok ezenkívül nem hozhatnak létre női és ifjusági szervezeteket sem.

a törvény az 1980 szeptemberében lezajlott katonai puccs előtti parlament képviselőinek öt évre tiltja meg, hogy az új pártokban tisztséget vállaljanak. a kenan evren tábornok vezette nemzetbiztonsági tanács ezzel kapcsolatban fenntartja magának azt a jogot, hogy a pártok alapítása előtt átvizsgálja az alapítók névsorát, s kihuzza onnan az „elfogadhatatlan személyek”, nevét.

hg pi

19.14 240483 1446

-.-

sk0025 4 230 mtik1026

amerikai tv - eurorakéták 1.

washington, 1983. április 24. /taszsz/ - az amerikai cbs tv-társaság „telepítsen-e az egyesült államok új nukleáris rakétákat Európába?”, címmel négy nemzetközileg ismert, a katonai és külpolitikai kérdésekben jártas személyiség, paul warnke, az egyesült államok fegyverzetellenőrzési és leszerelési hivatalának volt vezetője, egon bahr nyugat-német szociáldemokrata parlamenti képviselő, henry kissinger volt amerikai külügyminiszter és michael heseltine, jelenlegi angol hadügyminiszter részvételével vitamüsort sugárzott.

a taszsz washingtoni tudósítójának jelentése az elhangzottakból kiemeli paul warnke megállapítását, hogy az európai földrész biztonsága erősítésének legjobb módja a fegyverzet csökkentése, nem pedig növelése.

fi

az egyesült államok hadászati rakétáiban jelenleg 10 ezer nukleáris robbanótöltettel rendelkezik - mondotta, és rámutatott, hogy a nyugat-európai telepítésre kerülő új nukleáris rakéták irányítása amerikai, nem pedig nyugat-európai kézben lesz, s azok nem a földrész védelmét szolgálják.

hangsúlyozta, hogy az egyesült államoknak a genfi tárgyalásokon a szovjetunió számára elfogadható indítványokat kell tennie. a szovjetunió nem fogadhatja el sem a „nulla-változatot”, sem annak módosított formáit - szögezte le.

tárgyalásokat folytatni az általános hadászati mérleg figyelembevételével nélkül - nem vezethet eredményre. márpedig a „nulla-változat”, nem tartalmazza sem az angol, sem a francia atomerőt, amelyek pedig komoly fenyegetést jelentenek a szovjetunió számára. figyelembe kell venni azt a körülményt is - mondotta warnke -, hogy angliá és franciaország nukleáris erejének minőségi és mennyiségi bővítését tervezi.

egon bahr, az ismert nyugatnémet katonapolitikai szakértő, szociáldemokrata parlamenti képviselő a vita során kijelentette, hogy a felmérések szerint az nszk-ban a lakosság 75 százaléka ellenzi az új amerikai nukleáris rakéták országukba való telepítését. hangoztatta, hogy az nszk-ban példátlan méretű békemozgalom bontakozott ki, amelyhez reagan elnöknek az európában megvívandó, „korlátozott atomháborúra”, vonatkozó kijelentései adták a fő lökést.

a taszsz tudósítása idézi egon bahr kijelentését: „a figyelmet genfben a valóban komoly tárgyalásokra kell összpontosítani, mert ha a megbeszélések kudarcba fulladnak, a fegyverkezési versenyben újabb veszélyes forduló veszi kezdetét. /folyt./

ts pi

19.19 240483 2449

Fi

--

sk0026 4 230 mtik1027

amerikai tv - eurorakéták 2.

henry kissinger és michael heseltine az előbbiekkal szögesen ellentétes véleményüknek adtak hangot - foglalja össze a tv-műsort a taszsz washingtoni tudósítása.

hangoztatták, hogy a nato a varsói szerződéssel szemben „le van maradva”, a fegyverkezésben ismételtlen „szovjet fenyegetésről”, beszéltek, s kiálltak amellett, hogy a nato nukleáris „modernizálása halaszthatatlanul szükséges”,.

ts pi

19.31 240483 0455

--

sk0027 4 230 mtik1028

orvosok az atomháboru ellen

münchen, 1983. április 24. /taszsz/ - mintegy kétezer nyugatnémet és külföldről érkezett tudós, orvos, egészségügyi dolgozó és orvostanhallgató részvételével vasárnap münchenben befejeződött az orvosok az atomháboru ellen elnevezésű nemzetközi találkozó.

a felszólalásokban vezérfonalként huzódott végig az a gondolat, hogy hivatásuk értelmében az orvosoknak az első sorokban kell küzdeniük azért, hogy mindenki élvezhesse a legfőbb jogot, a békés élet jogát.

a tanácskozáson elhangzott, hogy az orvosok nem helyezkedhetnek semleges megfigyelői álláspontra, mivel az atomháboru egyaránt veszélyes mindenki számára.

a találkozáson elfogadott zárnyilatkozat hangsúlyozza, hogy minden erőfeszítésre szükség van a háborus készülődések, a nyugat-európai rakétatelepítés megakadályozására.

ts pi

19.33 240483 0855

Fi

--

sk0028 4 230 mtik1029

rövid hírek

kiprianu - pérez de cuellar

párizs, 1983. április 24. /afp/upi/ - szpirosz kiprianu ciprusi államfő vasárnap párizsban javier pérez de cuellar ensz-főtítkárral folytatott megbeszélése során cáfolta azt a török állítást, miszerint ciprus menedéket adott volna az „örményország felszabadításáért küzdő örmény titkos hadsereg”, /asala/ nevű szervezet tagjainak. a találkozón szó esett arról is, hogy a ciprusi kormány az ensz közgyűlésének május 10-én kezdődő rendkívüli ülésen felhívást tesz közzé. megfigyelők ezt azzal hozzák összefüggésbe, hogy eredménytelennek bizonyultak a szigetország török és görög közösségeinek tárgyalásai. kiprianu egynapos magánlátogatáson tartózkodott a francia fővárosban.

venezuelai külügyminiszter

moszkva, 1983. április 24. /mti/ - a szovjet kormány meghívására vasárnap hivatalos látogatásra moszkvába érkezett josé zambrano venezuelai külügyminiszter. a repülőtéren viktor komplektov, a szovjetunió külügyminiszterének helyettese és más hivatalos személyiségek fogadták.

usa - törökország

ankara, 1983. április 24. /afp/ - washington a török hadsereg korszerűsítését kívánja - jelentette ki richard burt amerikai külügyi államtitkár 24 óras ankarai látogatása befejeztével. burt a korszerűsítéshez nyújtandó amerikai segítségről és a ciprusi kérdéssről tárgyalt haluk bayülken török hadügyminiszterrel.

habib bejrútban

bejrút, 1983. április 24. /afp/ - philip habib, reagan elnök közel-keleti különmegbízottja vasárnap izraelből bejrútba érkezett, s mindjárt megérkezése után tárgyalt elie szalem libanoni külügyminiszterrel.

comiso - amerikai katonák

comiso, 1983. április 24. /dpa/ - a közeli napokban 200 amerikai katona érkezik a szicíliai comiso támaszpontra, ahol - mint ismeretes - a genfi szovjet-amerikai „eurohadászati”, tárgyalások

Fi

sikertelensége esetén a nato az év végétől 112 manőverező robotrepülőgépet kíván telepíteni. a tervek szerint a comisói támaszponton több mint kétezer amerikai katona, szakértő és technikus állomásozik majd.

hg pi

19.40 240483 2077

--

sk0029 4 230 mtik1030

embargó április 25-én 00.00-ig

andropov - spiegel /teljes 10./

ítélik meg önök, hogy milyen kárt okozna ezeknek a kapcsolatoknak, ha az nszk területét a szovjetunió és szövetségesei elleni nukleáris csapás felvonulási területévé változtatnák. ha ez megtörténnék, akkor az az nszk számára a legsúlyosabb következményekkel járna.

de ismétlem, a szovjetunió határozottan ellene van annak, hogy az események így alakuljanak. olyan kiutat javasolunk a jelenlegi helyzetből, amely erősítené az nszk és a szovjetunió biztonságát, s lehetővé tenné országaink számára, hogy sikeresen együttműködjenek az európai és az egyetemes béke megszilárdítása érdekében.

x x x

rudolf augstein:

nagyon örülök, hogy lehetőségem volt találkozni és beszélgetni a szovjetunió legmagasabb rangú vezetőjével. néhány kérdésünket előre megfogalmaztuk, s ezekre megkaptuk az írásos választ. meg kell mondanom, hogy találkozásnk előtt már megismerkedtem az ön válaszaival. nem tudom, hivatalosan is átnyújtja-e most ezeket nekem, vagy úgy tekinthetjük, hogy már megkaptam őket.

jurij andropov:

kész vagyok átadni önnek ezt a szöveget. úgy vélem, ez a legésszerűbb és legkényelmesebb megoldás. egyetért ön ezzel?

Fi

1983.04.24.

rudolf augstein:

igen, természetesen. köszönöm. ám mivel semmiféle írott szöveg sem lehet elég kimerítő, kérem, hadd tegyek fel most önnek utólag néhány kérdést.

jurij andropov:

tessék.

rudolf augstein:

nyugaton gyakran hallani azt az érvet, hogy egy bizonyos időszakon át, amely alatt az egyesült államok nem fegyverkezett olyan ütemben, mint azt jelenleg teszi, illetve tenni tervezi, a szovjetunió aktívan gyarapította fegyverzetét. végeredményben tehát - hangzik az érv - a hetvenes években a szovjet fegyverzet nőtt, az amerikai pedig még csökkent is. /folyt./

fl-kr/ge

19.54 240483 1940

--

sk0030 4 230 mtik1031

embargó április 25-én 00.00-ig

-----
andropov - spiegel /teljes 11./

jurij andropov:

ez az állítás nem új. különösen aktívan terjesztik az amerikaiak, de segítenek nekik nato-szövetségeseik is. külön nem készültem erre a kérdésre, ám azt könnyen be lehet bizonyítani, hogy az ön által idézett állítások nem felelnek meg a valóságnak. hogy mindjárt az elejétől kezdjük, hadd emlékeztessem arra, hogy nem a szovjetunió fejlesztette ki és iktatta be először fegyverzetébe az atomfegyvert. volt egy meglehetősen hosszú időszak, amikor mi egyáltalán nem rendelkezünk ezzel a fegyverrel. az amerikaiak

Fi

1983.04.24.

azonban rendelkeztek vele, és megpróbálták zsarolni bennünket, sőt az egész világot is. be kellett hoznunk előnyüket. eltelt néhány év, s már a szovjetunió is birtokában volt az atomfegyvernek. kénytelenek voltunk ezt megtenni. hát így áll a helyzet. /folyt/

fl-kr/ge pi

19.57 240483 0928

--

sk0031 4 230 mtik1032

embargó április 25-én 00.00-ig

-----
andropov - spiegel /teljes 12./

rudolf augstein:

de talán 1977-ben nem maguk a szovjetunió legfelsőbb szintű vezetői ismerték be, hogy a két fél fegyverzetei között hozzávetőleges egyensúly van?

jurij andropov:

de pontosan. ám még nem fejeztem be kérdésére adott válaszomat. kövessük nyomon néhány szakaszon át az események további menetét. az egyesült államok belekezdett nukleáris fegyverzetének intenzív tökéletesítésébe. az egy robbanótöltetről áttértek a több robbanótöltet alkalmazására. nekünk is meg kellett ezt tennünk. aztán az amerikai fegyverzetben alkalmazni kezdték a külön-külön célbajuttatható robbanótöltetekkel ellátott rakétákat. válaszul nekünk is meg kellett ezt tenni. aztán az egyesült államok olyan többrobbanótöltetű rakétákat kezdett elhelyezni tengeralfeljáróin, amilyenek abban az időben nekünk még nem voltak. e téren is válaszolnunk kellett nekik.

viszonylagos erőegyensúly van. ma is az a véleményünk, hogy ez létezik.

mindig az történt tehát, hogy a fegyverzetek növelésében mi csak utánamentünk az amerikaiaknak, s nem fordítva. ráadásul, miközben arra törekedtünk, hogy behozzuk az egyesült államok előnyét, mindig azt javasoltuk, hogy szüntessük be ezt a hajszát, fagyasszuk be mindkét fél fegyverzetének szintjét, és térjünk át a csökkentésre. sajnos, az amerikai fél nem egyezett bele javaslatunkba.

Fi

1983.04.24.

ami pedig a jelenlegi helyzetet illeti, azt többféleképpen, különböző módszereket és megközelítéseket alkalmazva lehet értékelni. az egyesült államok például úgy vélte, hogy nukleáris fegyverei kevésbé lesznek sebezhetőek, ha tengeralattjárókon helyezik el őket. ezt meg is tette. ez ráadásul érthető is, hiszen az egyesült államok tengeri hatalom. mi szárazföldi hatalom vagyunk, és nukleáris fegyvereink nagy részét a szárazföldön helyeztük el. az amerikaiak most azt javasolják, hogy csökkentsük a szárazföldön elhelyezett nukleáris fegyverek számát, a tengeri telepítésű rakétákkal pedig ne foglalkozzunk. számunkra ez a megközelítési mód természetesen nem felel meg. mi figyelembe vesszük a két fél rendelkezésére álló nukleáris fegyverek minden fajtáját, s azok kiegyensúlyozott csökkentését javasoljuk mindkét oldalon - csökkentést, egészen a fegyverek végső és teljes megsemmisítéséig. /folyt./

fL-kr/ge pi

20.14 240483 2378

--

sk0032 4 230 mtik1033

embargó április 25-én 00.00-ig

-----
andropov - spiegel /teljes 13./

ami a két fél közötti erőviszonyokra vonatkozó részletes adatokat illeti, honvédelmi miniszterünk, dmitrij usztyinov a közelmúltban részletes adatokat és számokat ismertette már szót arról. könnyen utánanézhetnek ezeknek a számoknak, s meggyőződhetnek annak igaz voltáról, amiről az előbb beszéltem. /folyt./

fL-kr/ge pi

20.17 240483 0444

Fi

--

1983.04.24.

sk0033 4 230 mtik1034

„szolidaritás„-vezető letartóztatása

varsó, 1983. április 24. /mti/ - a lengyel állambiztonsági szolgálat elfogta és őrizetbe vette az illegális „szolidaritás„ egyik vezetőjét. józsef piniór, az ugynevezett ideiglenes koordinációs bizottság tagjaként a közelmúltban zbigniew bujakkal és a földalatti „szolidaritás„ más vezetőivel együtt olyan röplapokat adott ki, amelyek a május elsejei ünnepek bojkottálására, illetve ellenfelvonulások szervezésére uszítottak.

piniórt, aki korábban a „szolidaritás„ wroclawi regionális szervezetének vezetőségi tagja volt, nemcsak államellenes tevékenysége miatt körözte a rendőrség, hanem pénzügyi visszaélések gyanúja miatt is. most, amikor wroclawban letartóztatták, dokumentumokat találtak nála, amelyek arról tanuskodnak, hogy az időközben megszüntetett szakszervezet pénzeiből több millió zloty és nagy mennyiségű nyugati valutát tulajdonított el.

megjegyzendő, hogy a volt „szolidaritás„ wroclawi szervezetének pénztárából és számláiról mintegy nyolcvanmillió zloty tűnt el. a napokban éppen ebben az ügyben hallgatták ki lech walesát és a szervezet több más volt vezetőjét.

kn/ge pi

20.22 240483 1173

--

sk0034 4 230 mtik1035

ausztriai választások - 2.

bécs, 1983. április 24. /mti/ - egyelőre teljes bizonytalanság jellemzi a vasárnapi ausztriai választások végkimenetelét. a mindent eldöntő bécsi szavazatok összeszámlálásának elején kibontakozó kép szerint az osztrák szocialista párt ezúttal egy mandátummal elvesztette az abszolút többséget, megmaradt azonban az ország legerősebb politikai erejének. az osztrák szabadság párt a jelek szerint tartani tudta korábbi pozícióit és 11 mandátumát, az ellenzék nagyobbik pártja, az osztrák néppárt azonban mintegy 4 képviselői hellyel megerősödött. a jelenlegi rendkívül labilis és szüntelenül változó eredmények szerint az spö 89-91 mandátumot, az övp 81-83-at, az fpö pedig 11-et szerzett, de még továbbra sem kizárt, hogy a maradék szavazatok elosztása után kreiskyék mégis megkapják az abszolút többséget jelentő 92 mandátumot.

Fi

biztosnak látszik ugyanakkor, hogy továbbra is csak ez a három politikai párt képviselteti magát az osztrák nemzeti tanácsban, a parlamentben, a választásokon résztvevő további öt párt közül egyik sem érte el a 2,008 százalékos szavazat-arányt, ami az alapmandátum megszerzéséhez lett volna szükséges.

a bécsi helyhatósági választások eddigi eredményei szerint nincs különösebb erőltetődés az osztrák fővárosban, továbbra is a szocialista párt marad a legerősebb frakció.

sz/hn pi

20.31 240483 1372

--

sk0035 4 230 mtik1036

embargó április 25-én 00.00-ig

-----

andropov - spiegel /teljes 14./

rudolf augstein:

nyugat-európában sokan úgy érzik, hogy különösen nagy veszélyt jelentenek rájuk nézve az ss-20 jelzésű szovjet rakéták, ezek az új és igen hatékony fegyverek.

jurij andropov:

ezt a kérdést tulajdonképpen kifejtettem az öntől előre megkapott kérdésekre adott válaszomban. kiegészítésképpen a következőket mondhatom. megértem, hogy európa népei nyugtalanságot, sőt aggodalmat éreznek. mi azt akarjuk, hogy megszűnjenek ennek az aggodalomnak az okai. különböző megoldási lehetőségeket javasoltunk. javasoltuk, hogy tűnjön el Európából minden, közepes hatótávolságú és harcászati nukleáris fegyver. az egyesült államok még csak nem is válaszolt erre a javaslatunkra. továbbra is makacsul kitartott az ugynevezett nulla-megoldás mellett, amely még csak meg sem érdemli, hogy szót ejtsünk róla. sokszor elmondtuk már, hogy mi ennek a valódi lényege. az önök aggodalmát a jelenlegi helyzet miatt tehát mi is osztjuk. az egyesült államok mégis nyugat-európába akarja telepíteni nukleáris rakétáit, tusszá téve ezzel önöket, nyugatnémeteket, a belgákat, hollandokat. mi ellene vagyunk ennek. különböző kiutakat javasoltunk a jelenlegi helyzetből. ezek lehetővé tennék akár a kölcsönös fenyegetés maradéktalan felszámolását, akár a meglevő feszültség lényeges enyhítését.

Fi

rudolf augstein:

a szovjetunió kijelentette, hogy ha a genfi tárgyalások nem járnak pozitív eredménnyel, s az amerikai rakétákat mégis Európába telepítik, akkor a szovjetunió az egyesült államok területétől ugyanilyen távolságra helyezi el saját rakétáit. szeretném megkérdezni öntől, főtitkár ur, valóban szándékoznak ezt megtenni, s ha igen, akkor a világ mely térségeiben kerülhet sor az önök rakétáinak telepítésére? /folyt./

fl-kr/ge pi

20.49 240483 1875

--

sk0036 4 230 mtik1037

embargó április 25-én 00.00-ig

-----

andropov - spiegel /teljes 15./

jurij andropov:

érthető okokból még egymás között, bizalmas formában sem nyilatkozom erről. de ami a dolog lényegét illeti, le kívánom szögezni: mind közvetlenül az egyesült államok területét illetően, mind Európát illetően megtaláljuk a módját annak, hogy válaszoljunk az amerikaiak lépéseire. a nukleáris fegyverekről folytatott tárgyalás nem pókerjáték, ahol ha valaki veszít, még mindig reménykedhet abban, hogy később helyrehozza a hibát. ezek a tárgyalások a szó legigazibb értelmében az élet és halál kérdését illetik a szovjetunió, az egyesült államok, a varsói szerződés és a nato-országok népeinek szempontjából. nem nézhetjük nemtörődöm módon annak lehetőségét, hogy határainktól nem messze a már meglévő és ránk irányuló francia és angol rakétákon kívül még több, mint ötszáz nukleáris rakétát helyeznek el. válaszlépéseink minden szempontból, még a legmagasabb erkölcsi mércével mérve is tökéletesen indokoltak lesznek. /folyt./

fl-kr pi

20.55 240483 1079

Fi

--

1983.04.24.

sk0037 4 230 mtik1038

embargó április 25-én 00.00-ig

-----
andropov - spiegel /teljes 16./

rudolf augstein:

ön a francia rakétákról beszélt, s így felmerül bennem egy másik kérdés. a szovjetunióknak nagyon jó kapcsolatai voltak franciaországgal. úgy alakult, hogy éppen a szocialista kormány, amelyben a kommunisták is részt vesznek, követelte mintegy ötven szovjet diplomata és más beosztásban dolgozó személy távozását franciaországról. hogyan értékeli ön ezt?

jurij andropov:

mit mondhatnék erre? először is nem szeretném, ha ezért a szovjet emberek elleni durva provokációért a francia szocialistákat, s méginkább a kommunistákat vádolnák. jól tudjuk, hogy e lépés mögött azok az erők állnak, amelyek nem akarják, hogy franciaországnak jó kapcsolatai legyenek a szovjetunióval. lehetséges, hogy ezeket nemcsak franciaországban, hanem annak határain túl is kell keresni. ez az intézkedés aligha felel meg franciaország nemzeti érdekeinek. ez egy önkényes cselekedet, amelynek nincs semmiféle törvényes alapja. minden állítás arról, hogy a szovjet állampolgárok meg nem engedett tevékenységet folytattak, koholmány.

még egy dolog. a franciaország elhagyására felszólított szovjet emberek között vannak olyanok is, akik már fél éve nem dolgoznak franciaországban, s a szovjetunióban tartózkodnak. mások viszont még két hetet sem töltöttek el franciaországban. hát nem abszurdum ez?

hivatkoznak előttünk, hogy a szovjet állampolgárok információgyűjtéssel foglalkoztak. de ha jól tudom, bármely ország diplomáciai és egyéb szolgálatainak, bármely követségnek feladatai közé tartozik, hogy információkat gyűjtsön a fogadó országról, és továbbítsa azokat kormányának. ez vajon meg nem engedett tevékenység? a nemzetközi diplomáciai konvenciók is rögzítik.

a francia hatóságoknak ezt a lépését nem lehet másként jellemezni, mint a szovjet-francia kapcsolatok rontása érdekében tett, előre eltervelt cselekedetet. /folyt./

fl-kr/ge pi

21.05 240483 1997

Fi

--

1983.04.24.

sk0038 4 230 mtik1039

embargó április 25-én 00.00-ig

-----
andropov - spiegel /teljes 17./

néhány francia sajtóorgánum azt állítja, hogy a szovjetunió közvetve beismerte „bűnét”, mert nem tett válaszlépéseket a moszkvában dolgozó franciákkal szemben. ez badarság. aki így értelmezi cselekedeteinket, az csupán azt mutatja meg, hogy nem érti a szovjet külpolitikát. mi sem volna könnyebb, mint válaszlépéseket tenni a szovjetunióban dolgozó franciákkal szemben. mértéktartást tanusítva, mi a szovjet-francia kapcsolatok általánosabb érdekeit tartjuk szem előtt, azokét a kapcsolatokat, amelyeket mi értékesnek tekintünk, s amelyek hosszú idő alatt jöttek létre. szem előtt tartjuk az európai enyhülés megőrzésének érdekeit is.

de ez nem jelenti azt, hogy bárhol is történjen, eltűrjük a szovjet diplomatákkal és külföldi képviselőteinkkel dolgozó munkatársainkkal szembeni önkényes magatartást./folyt/

fl-kr/ge pi

21.09 240483 0952

--

sk0039 4 230 mtik1040

ausztriai választások - 3.

szabó zoltán, az mti tudósítója jelenti:

bécs, 1983. április 24. /mti/ - vasárnap késő estig még nem álltak rendelkezésre bécsben a három nagy parlamenti párt vezetőinek értékelő állásfoglalásai, s nem tudni természetesen, hogy az eddig ismert nem végleges választási eredmények mire ösztönzik a pártok vezetőit. a pusztán matematikai adatok az osztrák szocialista párt 13 éve tartó egyeduralmának végét jelzik. a hofburgban berendezett szíatóközpont vezetője szerint még egy-két mandátumos eltolódást hozhat a végeredmény, a tendencia azonban egyértelműen azt jelzi, hogy a szocialista párt nem tudta megismételni 1979-es kiemelkedő választási győzelmét, sőt ha marad a jelenlegi 90 mandátumos helyzet a néppárt 82 és az fpö 11 mandátumával szemben, akkor a kreisky kancellár által korábban kilátásba helyezett kisebbségi kormány megalakításának is csökkennek az esélyei. hétfő reggelre lényegesen pontosabb eredményekre lehet számítani.

Fi

1983.04.24

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

-----

dr. norbert steger, az osztrák szabadság párt elnöke az mti tudósítójának kérdésére elmondotta, hogy rendkívüli módon megnőtték a szocialista és a szabadság párt koalíciójának esélyei. megítélése szerint dr. kirchschla:ger szövetségi elnök kreisky kancellárnak ad majd kormányalakítási megbízást, akitől koalíciós ajánlatot várnak. megítélése szerint kreisky kancellár pártjának, illetve a szakszervezeti szövetség elnökének nyomására továbbra is hivatalában marad. steger elmondotta még, hogy együttes kormányzásuk esetén tovább javulhatnak magyarországi és ausztria eddig is jó irányban fejlődő kapcsolatai.

sz/ge pi

21.22 240483 1725

--

sk0040 4 230 mtik1041

embargó április 25-én 00.00-ig

-----
andropov - spiegel /teljes 18./

rudolf augstein:

igen, mondhatjuk, hogy önök az adott esetben a biblia utasításának szellemében cselekedtek: ha arcul ütnek, tartsd oda másik orcád is.

jurij andropov:

nem egészen. mi kevésbé hasonlítunk a bibliai alakokra. minket a józan politikai számítás vezérelt, az a törekvés, hogy ne engedjük meg a szovjet-francia kapcsolatok romlását, s mi a dolgokat ennél a szűk helyi konfliktusnál szélesebb körben szemléltük.

rudolf augstein:

ha már a bibliáról ejtettünk szót, szeretnék felvetni még egy dolgot. reagan elnök vallásos hallgatóság előtt a szovjetuniót a „rossz központjának”, nevezte. önök elmondták a maguk véleményét e kijelentéssel kapcsolatban. de szeretném megkérdezni: ilyen

Fi

1983.04.24.

léggörben egyáltalán van-e lehetőség az értelmes és eredményes tárgyalásokra?

jurij andropov:

mi elég realisták vagyunk ahhoz, hogy ne törődjünk a retorikával. ha reagan vádjainak hangoztatása mellett csupán egyetlen, a fegyverzetcsökkentésre vonatkozó konkrét javaslatunkat is elfogadta volna, vagy ő maga terjesztett volna elő legalább egy értelmes, megfelelő javaslatot, akkor megbocsájtottuk volna az ő, enyhén szólva légbőlkapott kijelentését. nyilván igazuk van a franciáknak, amikor azt mondják, mindenki olyan nyelven beszél, amilyenen tud.

rudolf augstein:

ritkán fordul elő, hogy minden rosszért és minden bűnért csak az egyik fél lenne felelős, még akkor is, ha a keletnek a nyugattal, a nyugatnak a kelettel kapcsolatban ez a véleménye. ezért a következő szeretném kérdezni: tudatában vannak-e a szovjetunióban annak, hogy afganisztán kérdése milyen mértékben rontja a nemzetközi légkört, s vannak-e terveik ennek a helyzetnek a megszüntetésére? /folyt./

fl-kr/ge pi

21.38 240483 1851

--

sk0041 4 230 mtik1042

embargó április 25-én 00.00-ig

-----
andropov - spiegel /teljes 19./

jurij andropov:

kérdésének első részére válaszolva azt mondhatom: természetesen tudatában vannak ennek. az afgán probléma politikai megoldására vonatkozó terveink nem jelentenek titkot. nyíltan ismertettük őket, és nem is egyszer. szólt erről már leonyid iljics brezsnyev is. véleményünk szerint, mielőtt megszűnik a külső beavatkozás afganisztán ügyeibe, és garantálják, hogy nem kerül sor ennek a beavatkozásnak a felújítására, mi kivonjuk csapatainkat. csapataink a törvényes, abban az időben hatalmon levő afgán kormánynak a kérésére tartózkodnak ebben az országban, s a babrak karmal vezette

Fi

1983.04.24.

törvényes kormány kérésére tartózkodnak továbbra is ott, mi a magunk számára semmiféle előnyt nem keresünk. teljesítettük egy szomszédos baráti ország segélykérését. természetesen egyáltalán nem közömbös számunkra, hogy mi történik közvetlenül országunk déli határai mentén. washington például jogot formál annak eldöntésére, hogy milyen kormány legyen nicaraguában, mivel ez állítólag érinti az egyesült államok létérdekeit. de nicaragua több, mint ezer kilométerre van az egyesült államoktól, míg nekünk afganisztánnal hosszu közös határunk van. barátainknak segítve tehát egyuttal saját biztonsági érdekeink biztosítására is gondolunk. /folyt/

fl-kr/ge pi

21.43 240483 1385

--

sk0042 4 230 mtik1043

embargó április 25-én 00.00-ig

-----
andropov - spiegel /teljes 20./

jelenleg politikai tárgyalások folynak az afganisztánnal kapcsolatos problémák rendezéséről. igaz, nehezen folynak ezek a tárgyalások, mivel a pakisztániakat, hogy úgy mondjam, szoros pórázon tartják óceánon túli barátaik. ám mi mégis reméljük, hogy van valamiféle perspektívája ezeknek a tárgyalásoknak, amelyek az ENSZ főtitkárnak közreműködésével folynak.

rudolf augstein:

szeretnék még egyszer visszatérni a közepes hatótávolságu rakéták kérdéséhez. ha az amerikaiak mégis elhelyezik őket az NSZK-ban, folytatják-e önként a tárgyalásokat az egyesült államokkal az európai nukleáris fegyverzetéről?

jurij andropov:

szovjet részről már nemegyszer hangsúlyozták, hogy az események ilyen fordulata súlyosan rontaná a helyzetet nemcsak Európában, hanem globális méretekben is. ennek megfelelően meg kellene hoznunk a szükséges döntéseket.

rudolf augstein:

Fi

1983.04.24.

még egy kérdés, amely igen sokakat foglalkoztat az NSZK-ban. ismeretes, hogy néhány szocialista ország külső eladósodása napjainkra egészen veszélyes méreteket öltött. miféle kiút lehetséges e téren, hogy elkerülhessük a válság elmélyülését? Európában ugyanis mindnyájan függünk egymástól.

jurij andropov:

mivel szuverén államokról van szó, csupán annyit mondhatok, hogy a felmerült problémákból való kilábalás megtalálásának módja minden egyes ország szuverén ügye. ha a kérdés arra vonatkozik, hogy mit tehet a maga részéről az NSZK, akkor csak egy dolgot tanácsolhatok: kereskedjenek, fejlesszék a gazdasági kapcsolatokat és ne foglalkozzanak a „szankciókkal”.

fl-kr/hn pi

21.48 240483 1705

--

sk0043 4 800 mtik1045

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke
budapest, 1983. április 24. /mti/

sk0001-sk0028-ig

- sk0001 választások japánban
- sk0002 közel-kelet
- sk0003 keresztény békekonferencia
- sk0004 közép-amerika - szolidaritás
- sk0005 salvador - harcok
- sk0006 etióp kormányátalakítás
- sk0007 chile - letartóztatások
- sk0008 tajvan - kina
- sk0009 nicaraguai tiltakozás
- sk0010 rövid hírek:
  - eurovizió - dalfesztivál
  - ndk - baleset
  - ausztrália - villámcsapás
  - kanada - békemenetek
- sk0011 repülő szék
- sk0012 izlandi választások - végeredmény
- sk0013 andropov - spiegel /teljes 1./
- sk0014 andropov - spiegel /teljes 2./

Fi

sk0015 andropov - spiegel /teljes 3./
 sk0016 andropov - spiegel /teljes 4./
 sk0017 andropov - spiegel /teljes 5./
 sk0018 andropov - spiegel /teljes 6./
 sk0019 andropov - spiegel /teljes 7./
 sk0020 andropov - spiegel /teljes 8./
 sk0021 andropov - spiegel /teljes 9./
 sk0022 ausztriai választások - 1.
 sk0023 portugál választások
 sk0024 török pártok
 sk0025 amerikai tv - eurorakéták - 1.
 sk0026 amerikai tv - eurorakéták - 2.
 sk0027 orvosok az atomháború ellen
 sk0028 rövid hírek:
 kiprianu - pérez de cuellar
 venezuelai külügyminiszter
 usa - törökország
 habib bejrutban
 comiso - amerikai katonák

... folyt. pi/hn
 21.55 240483 1575

-.-

sk0044 4 800 mtik1046

tartalomjegyzék 2. rész

sk0029-sk0044-ig

sk0029 andropov - spiegel /teljes 10./
 sk0030 andropov - spiegel /teljes 11./
 sk0031 andropov - spiegel /teljes 12./
 sk0032 andropov - spiegel /teljes 13./
 sk0033 „szolidaritás„-vezető letartóztatása
 sk0034 ausztriai választások - 2.
 sk0035 andropov - spiegel /teljes 14./
 sk0036 andropov - spiegel /teljes 15./
 sk0037 andropov - spiegel /teljes 16./
 sk0038 andropov - spiegel /teljes 17./
 sk0039 ausztriai választások - 3.
 sk0040 andropov - spiegel /teljes 18./
 sk0041 andropov - spiegel /teljes 19./
 sk0042 andropov - spiegel /teljes 20./

sk0043 tartalomjegyzék 1.
 sk0044 tartalomjegyzék 2.
 pi/hn

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztette: pirityi sándor

- v é g e -

23.05 240483 0996

-.-

MTISzerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

-----
budapest, 1983. április 25.

kül

h é t f ő
-----

sk0001 4 230 mt1k1003

andropov-interju - rövid /1. rész/

moszkva, 1983. április 25. /mt1/ - a szovjet sajtó hétfőn közzétette jurij andropovnak, az szkp kb főtitkárának a der spiegel című nyugatnémet politikai hetilap kérdéseire adott válaszait.

az európai közepes hatótávolságú nukleáris fegyverzetek korlátozásáról genfben folyó tárgyalásokról szólva jurij andropov megállapította, hogy azok zsákutcába jutottak. a tárgyalásokat a szovjetunió javasolta, s azzal az elhatározással kezdte meg, hogy el lehet érni a szovjetunió és a nato-országok európai közepes hatótávolságú nukleáris eszközeinek csökkentését, a nukleáris szembenállás szintjének radikális, kölcsönös leszállítását. az egyesült államok célja a genfi tárgyalásokon, mint kiderült, az volt, hogy - bármilyen áron is - jelentősen tovább növelje a nato meglévő nukleáris arzenálját. csökkenteni csupán a szovjet rakéták számát akarja.

genfben tehát két élesen eltérő álláspont van jelen - mutatott ra andropov.-hasonló magatartással az amerikaiak részéről már genf előtt is találkoztunk. az egyesült államok, mint ismeretes, szétrombolta a salt-2 szerződést, és visszakozt fujt egész sor már jól előrehaladt, vagy éppen a sikeres befejezéshez közeledő tárgyaláson. az egyesült államok megszakította és máig sem hajlandó felújítani a nukleáris fegyverkisérletek teljes és általános betiltásáról, a műholdelhárító rendszerekről, a hagyományos fegyverek szállításának és eladásának, illetve az indiai-óceánon folytatott katonai tevékenység korlátozásáról folytatott tárgyalásokat. az egyesült államok máig nem ratifikálta azt a

mw